GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe treĭ lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĖ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 251. *Lunĭ, Marțĭ 12 (24) Noemvre.* **1885.**

Brașovŭ, 11 Noemvre 1885.

Desastrulŭ ce l'au suferitŭ trupele sêrbescĭ în bătăliele dela Slivnița pare a fi fatalŭ pentru causa sêrbéscă. După cum ne anunță „Agenția Havas" armata sêrbéscă a fostŭ constrînsă a se retrage în positiunile ei primitive, Bresniculŭ a fostŭ părăsitŭ de Sêrbĭ și Bulgarii au ocupatŭ Dragomanulu. Se crede chiar că armata bulgară concentrată la Slivnița va lua ofensiva contra Sêrbilorŭ.

Schimbarea acésta a sorții armelorŭ precum și faptulŭ, că prințulŭ Alexandru în momentulŭ periculului a declaratŭ, că se supune Sultanului și că va deșerta de trupe Rumelia orientală a adusŭ o mare schimbare în situațiune. Unii sunt de părere, că evenimentele cele din urmă vorŭ favorisa restabilirea statului quo și restabilirea păcei, alții — și credemŭ, că acestia au mai multă dreptate — susținŭ, că în urma desastrului Sêrbilorŭ situațiunea a devenitŭ și mai seriósă. Vederile suntŭ diferite, după cum este diferită politica celorŭ ce le profeséză.

Mai vêrtosŭ încâtŭ privesce Austro-Ungaria contrastele dintre părerile ce domnescŭ la diferitele națiunĭ este mare. Pe când Maghiarii suntŭ deprimațĭ în urme desastrelorŭ sêrbescĭ, Cehii și Croații își s'arŭ din piele de bucuriă că au învinsŭ Bulgarii la Slivnița, ér Nemții austriacĭ se țină mai multŭ séu mai puținŭ în reservă. Polonii acusă pe comitele Kalnoky de convențţă cu Rusia și reprobă politica lui, Cehii și Nemții o aprobă, însĕ fiă-care din punctulŭ sĕu de vedere. ér Maghiarii o aprobă numai cu condițiunea ca Kalnokó sĕ nu părăséscă causa Sêrbilorŭ. Are dreptate „N. fr. Presse" când ḑice, că este prăpastiă mare între politica internă și esternă în Austro-Ungaria.

In ceea ce privesce politica unguréscă este caracteristică dorința lui „Pester Lloyd," ca Austria sĕ părtinéscă pretensiunea Sêrbilorŭ celŭ puținŭ încâtŭ privesce districtulŭ Vidinului a căruia importanță militară o accentuéză mai alesŭ în casulŭ unei alianțe bulgaro-române, pe care o crede posibilă. „Atâta putemŭ face pentru Sêrbĭ," ḑice numita fóiă, „dér ca sĕ luămŭ posițiune ostilă în contra Bulgarilorŭ, nu credemŭ a fi în interesulŭ monarchiei."

După bătălia dela Slivnița oficioșii din Peșta s'au mai moderatŭ, precum se vede, dér se esprimă cu băgare de sémă, pe când foile independente unguresci dau pe față sêmțemintele politicilorŭ maghiarĭ fără de nicĭ o reservă.

„S'a întêmplatŭ earăși —scrie Pesti Naplo— ca totŭ noi sĕ fimŭ bătuțĭ, dacă nu tocmai noi dér aliații noștri. Tactica austriacă și politica austriacă totdéuna o pățesce. Asta se numesce „pech."

„Stimămŭ pe Alexandru, dér de Milanŭ ne pare rĕu și suntemŭ îngrijațĭ pentru elŭ. Nu putemŭ sĕ lăsămŭ Sêrbia nicidecum sĕ ajungă sub influința ruseascā. Politica ministerului nostru de esterne trebue sĕ se emancipeze de sub dictatura străină. Trebue sĕ ajutămŭ pe Regele Milanŭ și Sêrbia când are lipsă de acestŭ ajutorŭ, nu însĕ sĕ'lŭ părăsimŭ, când s'a încurcatŭ."

„Bătălia dela Slivnița n'a terminatŭ rĕsboiulŭ, ci pritr'însa situațiunea a devenitŭ mai seriósă, Mai întâiŭ se credea ca sigurŭ că Sêrbii vorŭ câștiga și Bulgarii vorŭ perde, astăḑĭ totulŭ e nesigurŭ. De geaba predică bĕtrânulŭ împĕratŭ Wilhelm pace, când întréga cestiune a Orientului este pusă la ordinea ḑilei și așeḑată pe ascuțișulŭ sabiei."

Presĕmțulŭ fóiei maghiare corespunde situațiunei. Astăḑĭ Rusia este care se bucură și Austro-Ungaria, care nu e mulțumită cu schimbarea lucrurilorŭ. Se 'nțelege de sine, că diplomația russă va folosi momentulŭ spre a'și recâștigă influința în Sêrbia, agitândŭ acum pentru rĕsturnarea lui Milanŭ, pe când cu Alexandru începe a se împăcă. Orĭcum s'ar întórce lucrurile resultatulŭ este și remâne; perspectiva unui conflictŭ între Austro-Ungaria și Rusia.

Rĕsboiulŭ dintre Sêrbĭ și Bulgarĭ.

Ḑilele de Marțĭ, Mercurĭ și Joi, sĕptĕmâna trecută, au fostŭ fatale pentru Sêrbĭ. Aceștia au perdutŭ aprópe totŭ terenulŭ ce-lŭ ocupaseră dela începutulŭ campaniei pe linia Pirotŭ-Țaribrodŭ-Dragomanŭ-Sofia. Descuragearea Sêrbilorŭ e atâtŭ de mare, încâtŭ se dice, că se gândescŭ la armistițiu dacă nu chiarŭ la pace. Negreșitŭ, că Sêrbii nu motivéză acestŭ pasŭ cu perderile ce le-au suferitŭ, cu supunerea prințului Alexandru Porții, căreia i-a și declaratŭ, că a evacuatŭ Rumelia. Suntemŭ puținŭ inclinațĭ a crede, că Serbia va încheia pace, înainte d'a'șĭ salva onórea armelorŭ sale; dovadă, că va continua lupta, e faptulŭ, că a doua chemare e deja sub arme, și că în momentulŭ în care scriemŭ se află, póte, în Bulgaria.

Étă amĕruntele luptelorŭ dela 17, 18 și 19 Noemvre n.:

Sofia, 19 Noemvre. Adjutantul principelui Alexandru care a fostŭ greu rănitŭ în lupta dela Slivnița, se numesce Marinoff. Principele s'a espusŭ pretutindenĭ dândŭ doveḑĭ de o vitejiă ne mai pomenită. Unde era pericululŭ mai mare acolo se vira. De vre-o trei orĭ au căḑutŭ granate și șrapnele lângă dênsulŭ fără a-i causa încă nicĭ unŭ rĕu, Armata bulgară a fostŭ reînsuflețită prin isbânḑile ce a repurtatŭ; de aci înainte se póte considera succesulŭ ca asicuratŭ. Singurulŭ periculŭ mai constă în întórcerea posițiunilorŭ dela Slivnița. Se facŭ marĭ pregătirĭ. Astăḑĭ au sositŭ 6 batalióne în Sofia; după două óre de repaosŭ, ele au fostŭ îndreptate imediatŭ la Slivnița; alte patru batalióne au plecatŭ la Pernik; aci se ridică întăriturĭ și se așeḑă baterii Miliţienii sosescŭ mereu din tóte părțile. Armata sêrbéscă s'a retrasŭ dela Vidinŭ pentru a veni în ajutorulŭ armatei din Slivnița; Vidinulŭ a scăpatŭ de orĭce pericolŭ. Din eróre s'a spusŭ, că Sêrbii au ocupatŭ Lom-Palanca, posiția importantă de pe Dunăre; în realitate ei au ocupatŭ Lomulŭ. localitate situată pe drumulŭ dintre Lom-Palanca și Sofia; în urma înfrângerei dela Slivnița, Sêrbii au fostŭ nevoițĭ s'o evacueze.

Sofia, 19 Noemvre. Mai mulțĭ voluntarĭ rușĭ au luatŭ comanda câtorva companii bulgărescĭ. S'au adresatŭ din nou apelurĭ căldurόse comitetelorŭ panslaviste din Rusia, cerêndu-li-se ajutorulŭ lorŭ. Se aștéptă în curêndŭ sosirea unui mare numĕrŭ de voluntarĭ rușĭ.

Filipopolŭ, 19 Noemvre. Mai tóte trupele bulgărescĭ din Rumelia au părăsitŭ provincia împreună cu o mare parte din miliții. Miliția rumeliotă, mai cu sémă batalionulŭ din Filipopolŭ, s'a purtatŭ fórte bine la focŭ. Mâne plécă alte 3000 de ómenĭ la Sofia. La fruntaria turcéscă n'au rĕmasŭ decâtŭ 7000 de ómenĭ. Ḑilele acestea se va termina organisarea celorŭ două batalióne esclusivŭ musulmane. Ele vorŭ puté pleca Marțĭ séu Mercurĭ.

Calafatŭ, 20 Noemvre. O mare mulțime de Bulgarĭ, mai cu sémă femei și copii, au trecutŭ dincóce; cu tóte scirile îmbucurătóre pentru dênșii, ce sosescŭ de peste Dunăre, ei nu suntŭ dispușĭ a se întórce. Se crede, că Sêrbii s'au prefăcutŭ numai, că părăsescŭ Vidinulŭ; în realitate dênșii își adună puterile pentru a lovi cu putere cetatea; în Vidinŭ se află peste 400 rănițĭ. Bătaia dela Cula a fostŭ mai seriósă decâtŭ se crede; mâne vĕ voiu da amĕnunte positive asupra ei. Aci circulă scirile cele mai estravagante în fiă care momentŭ. Astăḑĭ se spunea, că Turcii au înaintatŭ spre Pernik. Scirea însĕ este lipsită de orĭce temeiu. Turcii până în momentulŭ de față n'au de locŭ intenția sĕ intervie în luptă. Deși Bulgarii au repurtatŭ mai multe succese, totușĭ se crede, că lupta va fi lungă și înverșunată din amêndouĕ părțile.

Sofia, 20 Noemvre. Detaliurile din urmă asupra sângerósei bătălii de Joi, din fața posițiunilorŭ dela Slivnița, suntŭ cele următóre: Cu privire generală în acéstă luptă teribilă, Bulgarii au câștigatŭ, deși cu marĭ sacrificii, unŭ terenŭ mai bine de 12 kilometri spre drépta, păstrându-șĭ posițiunile la stânga, și respingêndŭ cu desăvêrșire pe Sêrbĭ din drumulŭ Sofiei către Nișŭ, singura cale și basă a operațiunilorŭ lorŭ strategice. Multe amĕnunte, destulŭ de însemnate, vorŭ fi cunoscute mai târḑiu, de astă dată suntŭ de notatŭ acestea: Nu târḑiu după deschiderea focului s'au simțitŭ avantagele Bulgarilorŭ, căcĭ după ce ocupară pe rêndŭ posițiunile ce se continuă în direcțiunea Malevo și Dragomanŭ, înconjurase flanculŭ stângŭ alŭ inimicului și, în mai puținŭ ca o jumĕtate de'oră, Sêrbii fură nevoițĭ a părăsi înălțimile ce ocupau dea-lungulŭ drumului spre Țaribrodŭ, precum și ambele cóste prin care trece șoseaua către pasulŭ Dragomanului. Către orele 3 p. m., după óre-carĭ mișcărĭ bine chibḑuite, două baterii bulgure luândŭ posițiune la stânga satului Vladimirovca deschiseră unŭ focŭ nentreruptŭ asupra unei divisiunĭ sêrbe ce înainta metodicŭ cu desfășurare de tiraliorĭ. După unŭ scurtŭ timpŭ de nedumerire, Bulgarii avură unŭ momentŭ de îngrijire, ér Sêrbii, înaintândŭ ca sĕ trécă o vâlcea, fură ținuțĭ în locŭ de o muschetăriă violentă care dura mai multŭ timpŭ și din o parte și din cealaltă. Nóptea intervenindŭ, Bulgarii își conservară posițiunile câștigate cu tótă oposițiunea crêncenă a Sêrbilorŭ, carĭ în fine încetulŭ cu încetulŭ fură împinșĭ către muntele Bresnik. Posițiunea fiindŭ critică, armata sêrbă în casŭ de retragere este espusă a-șĭ perde mare parte din materialŭ, arme și munițiunĭ, căcĭ aci drumurile séu mai bine ḑisŭ potecile suntŭ fórte puținŭ practicabile. Astfelŭ dér pe de o parte strîmtorarea în care se găsescŭ Sêrbii, pe de alta avantagele câștigate de armata bulgară, care, pe lângă ajutórele ce necontenitŭ le sosescŭ din Rumelia își au moralulŭ tare ridicatŭ prin ultimele victorii repurtate, potŭ aduce întréga armată Sêrbă la unŭ mare desastru. Efectivulŭ trupelorŭ ce se găseau față în față se socotesce dela 35—45 mii Sêrbĭ contra a 30—35 mii Bulgarĭ. Pierderile de ambele părțĭ suntŭ considerabile din causă, că mai totŭ timpulŭ au luptatŭ descoperițĭ. Numai din partea Bulgarilorŭ suntŭ afară din luptă peste 3000 ómenĭ; ér din partea Sêrbilorŭ fără îndoială mai multŭ. Mai multe sute de prisonierĭ au căḑutŭ în mânile Bulgarilorŭ. In timpulŭ luptei căpitanulŭ Panitza, comandantulŭ unui corpŭ de 2500 voluntarĭ, aruncându-se pe drumulŭ dela Dragomanŭ la Țaribrodŭ a capturatŭ unŭ convoiu considerabilŭ de arme, muniții și alte provisiunĭ destinate Sêrbilorŭ.

Sofia, 20 Noemvre. — 1 oră diminéța. — Suntŭ în posiție de a vĕ da textulŭ raportului oficialŭ pe care principele l'a adresatŭ, de pe câmpulŭ de bătae dela Slivnița, guvernului bulgarŭ, asupra ḑilei de erĭ: La 8 óre de diminétă aripa drépta bulgară a fi începutŭ a lua în posesiune înălțimile ocupate de Sêrbĭ între Dragomanŭ și Slivnița. Pentru a înlesni mișcarea aripei drépta, centrulŭ primi ordinŭ sĕ înainteze. Pe la améḑĭ, trupele din aripa stângă luară de asemenea ofensiva. Lupta fŭ sângerósă și ținŭ până séra. Bulgarii s'au bătutŭ într'unŭ modŭ eroicŭ și după ce a dislocatŭ pe inamicŭ din posițiile sale, s'au pusŭ sĕ'lŭ urmărească. 400 soldațĭ și mai mulțĭ ofițerĭ sêrbĭ au fostŭ făcuțĭ prisonierĭ. Prima partea acțiunei avŭ astfelŭ de resultatŭ de a isgoni pe Sêrbĭ din posițiele carĭ le ocupau în fața centrului și acelorŭ două aripe și de a'i sili sĕ se retragă pe înălțimea situată în fața centrului armatei bulgare la stânga Dragomanului. Bulgarii ocupă șoseaua care merge dela Dragomanŭ la Sofia. La 2 óre după améḑĭ 3 batalióne din regimentulŭ principelui întêlniră în apropiere de Golubovicĭ unŭ corpŭ sêrbŭ compusŭ dintr'unŭ regimentŭ de infanteriă, din două batalióne și două escadróne, carĭ se pregăteau sĕ atace aripa stângă bulgară în pozițiele sale dela Slivnița. Acestŭ corpŭ fŭ

completamente bătutŭ şi în acéstă nouĕ întêlnire, soldaţii bulgarĭ dederă probă de o mare bravură şi de multă abnegaţiă. Răniţii suntŭ numeroşĭ, lupta fiind fórte crâncenă din momentulŭ când cele d'ântêiu trupe pronunţară mişcarea lorŭ ofensivă. Printre răniţĭ se află capitanulŭ Marinoff, adjutantulŭ principelui, şi mai mulţĭ alţĭ oficerĭ.

Semlinŭ, 20 Noemvre. Perderile Sêrbilorŭ în morţĭ şi răniţĭ la Slivniţa suntŭ de trei orĭ mai marĭ decum arată cifra oficială şi suntŭ mai marĭ decâtŭ cele din tótă compania de pănă acum. Prinţulŭ Alexandru s'a vĕḑutŭ în prima liniă a focului dela începutŭ şi pănă la finele luptei. Chiar Sêrbii recunoscu vitejia lui, ba îndrăsnéla órbă şi spunŭ, că mai ântêiu s'a vĕḑutŭ călare pe unŭ calŭ albŭ şi mai târḑiu pe unulŭ murgŭ, de unde se deduce, că celŭ dintâiu calŭ a fostŭ omorîtŭ sub elŭ.

Bucurescĭ, 20 Noemvre. Se vorbesce, că Bulgarii au respinsŭ erĭ ataculŭ Sêrbilorŭ în direcţiunea Vidinului.

Belgradŭ, 20 Noemvre. Ministrulŭ preşedinte Garasanin a plecatŭ aḑĭ nópte la Pirotŭ, fiindŭ chematŭ de regele. In urma esperienţelorŭ făcute, planulŭ de operaţiune se va modifica. Topalovicĭ a primitŭ ordinŭ sĕ mérgă directŭ spre Sofia, ca sĕ provóce o diversiune a trupelorŭ bulgare dela Slivniţa, eventualŭ sĕ'i atace în spate. Din nordŭ esecută o asemenea mişcare Miscovicĭ.

Belgradŭ, 20 Noemvre. Ataculŭ nenorocitŭ dela Slivniţa e împreunatŭ cu marĭ jertfe. Generalulŭ Iovanovicĭ s'a grăbitŭ cu ataculŭ, înainte d'a-i fi sositŭ întăririle de trupe. Aḑĭ sosesce unŭ transportŭ de vr'o 800 prisonierĭ bulgarĭ. Generalului Milutin Iovanovicĭ i s'a luatŭ comanda peste divisiunea Dunării deórece elŭ e vinovatŭ de perderea suferită. Se ḑice, că a fostŭ înlocuitŭ cu colonelulŭ Horski. Colonelulŭ Miskovicĭ a intratŭ, după cum se ḑice, în Ţapcovce. Dacă scirea se va adeveri, atuncĭ încungiurarea a isbutitŭ.

Calafatŭ, 20 Noemvre. Vidinulŭ e alarmatŭ. Arde de mai multe ore.

Belgradŭ, 20 Noemvre. Sêrbii suntŭ deprimaţĭ. In ministerulŭ de esterne, după plecarea lui Garaşaninŭ în cartierulŭ generalŭ, a lucratŭ telegrafulŭ tótă nóptea în tóte direcţiunile. Regina s'a dusŭ aḑĭ diminéţă la biserică sĕ se róge pentru victoria Sêrbilorŭ. Mulţĭ funcţionarĭ înalţĭ se înroléză în armată în faţa nevoiei din ultimele ḑile. Se spune, că în luptele dela Slivniţa s'au vĕḑutŭ între Bulgarĭ mulţĭ oficerĭ englesĭ şi germanĭ.

Sofia, 21 Noemvre. Cele 14 batalióne bulgare de infanteriă, carĭ ocupaseră posiţiunĭ, în prima liniă, la graniţa sêrbéscă, au perdutŭ în luptele de pănă acum a treia parte din ómenĭ. — Foştii oficerĭ ruşĭ în statulŭ majorŭ generalŭ bulgarŭ, carĭ părăsiseră serviciulŭ bulgarŭ, iau parte, cum se pare, la lucrările statului majorŭ generalŭ bulgarŭ, cu permisiunea ataşatului militarŭ dela agenţia diplomatică rusă. S'au datŭ, se ḑice, mai multe planurĭ şi disposiţiunĭ din partea acelora.

Belgradŭ, 21 Noemvre. Se vorbesce, că erĭ şi colonelulŭ Miskovicĭ a fostŭ tare strîmtoritŭ de Bulgarĭ; fiindŭ silitŭ după marĭ perderĭ sĕ se întórcă în posiţiunile sale de mai nainte.

A doua chemare a armatei sêrbescĭ a fostŭ convocată sub arme.

Se ḑice, că trupele rusescĭ concentrate în Basarabia ar fi primitŭ ordinŭ sĕ stea gata d'a trece în Bulgaria, îndată ce Turcii vorŭ intra în Rumelia. Scirea acésta s'a telegrafatŭ din Lembergŭ.

Din Corfu se telegrafiază, că în casulŭ când o intervenţiune sêrbéscă ar sili pe Sêrbĭ sĕ evacueză Bulgaria, armata grécă va trece imediatŭ fruntaria sub comanda regelui George în persónă.

Scirea, că trupe turcescĭ mergŭ în ajutorulŭ Bulgarilorŭ se desminte.

In Belgradŭ sosescŭ mereu prisonierĭ bulgarĭ. Intre acestea s'au observatŭ şi tineri însĕ nematurĭ.

Studenţii bulgarĭ din Praga au plecatŭ în patria lorŭ ca sĕ intre în armată. La gară s'aflau vr'o 300 de studenţĭ cehĭ, carĭ au cântatŭ cântece naţionale cehe şi bulgare. Cehii suntŭ fórte veselĭ de isbênḑile Bulgarilorŭ. In toastele lorŭ în onórea ideii slave se strigă: Pereanŭ cei ce au provocatŭ rĕsboiulŭ dintre fraţĭ.

Guvernulŭ belgianŭ a interḑisŭ fabricei de arme Cockerill d'a preda arme Serbiei şi Bulgariei.

Din Filipopolŭ se telegrafiază, că toţĭ profesorii şi funcţionarii suntŭ siliţĭ a întra în armată.

„Românulŭ" dă ca întemeiată informaţiunea, ministerulŭ de rĕsboiu a datŭ ordinŭ sĕ se'mpartă de urgenţă cartuşele necesare pentru pusciie Kruka, ce le are reserva armatei române dela Ruşĭ încă din timpulŭ rĕsboiului.

Societatea română a „Crucei Roşie," în urma iniţiativei ş'a convocării d-lui D. Gr. Ghica, preşedintele ei, s'a întrunitŭ în localulŭ Eforiei Spitalelorŭ civile din Bucurescĭ, pentru a chibzui despre trămiterea unei ambulanţe pe câmpulŭ de rĕsbelŭ peste Dunăre, scrie „Românulŭ." S'a luatŭ otărîrea d'a se trimite două trăsurĭ de ambulanţă, cu tóte medicamentele necesare răniţilorŭ precum şi şése medicĭ. Aceste două trăsurĭ de ambulanţiă vorŭ şi porni în Bulgaria câtŭ mai curêndŭ. S'a formatŭ în Bucurescĭ unŭ comitetŭ compusŭ de dómne bulgare şi române pentru a strânge ajutóre pentru răniţĭ.

De Joi se observă o viuă activitate în flotila română. Se ḑice, că comandantulŭ flotilei a primitŭ ordinŭ a pregăti bastimentele spre a pleca în susulŭ Dunării. Se asicură, adauge „Vocea Covurluiului," că acéstă mĕsură sĕ ia spre a se asicura libertatea navigaţiunii pe Dunăre.

Se ḑice, că Garaşaninŭ a plecatŭ la Pirotŭ, ca sĕ chibzuiască cu regele Milanŭ încheiarea unui armistiţiu séu chiar a păcii.

Cincĭ batelurĭ române de rĕsboiu încrucişéză între Turnu-Severinŭ şi Zimnicea. Guvernulŭ românŭ a făcutŭ cunoscutŭ Bulgarilorŭ, că elŭ va face sĕ se respecteze libertatea navigaţiunei pe Dunăre, la nevoiă chiar cu forţa. Comandantulŭ Vidinului a primitŭ ordinŭ sĕ lase intréga libertate navigaţiunei pe Dunăre.

La 20 Noemvre n. au sositŭ în Viena 62 de studenţĭ bulgarĭ din Geneva, Zürich, Lipsca şi Praga, mergêndŭ sĕ intre ca voluntarĭ în armata bulgară. Reuniunea studenţilorŭ slavĭ a întocmitŭ o petrecere într'o restauraţiune în onórea lorŭ. S'au cântatŭ cântece patriotice şi s'au ţinutŭ numeróse toaste pentru prinţulŭ Alexandru, pentru poporulŭ bulgarŭ şi pentru armata bulgară. Unŭ studentŭ bulgarŭ a ḑisŭ, că ei nu mergŭ la luptă contra poporului sêrbŭ, ci contra guvernului, care a provocatŭ rĕsboiulŭ. La gară au pornitŭ cu toţii Aci se vedéu două micĭ stindarde bulgare. Inainte d'a pleca trenulŭ a sositŭ o telegramă, care anunţa sosirea altorŭ 40 de studenţĭ bulgarĭ din Insbrucŭ, Lipsca şi Bruxela. Plecarea s'a amânatŭ pănă a doua ḑi ca sĕ plece cu toţii.

SCIRILE ḐILEI.

Erĭ s'a *sânţitŭ* în biserica Sf. Nicolae din Scheiu *stégulŭ reuniunei române de gimnastică şi cântărĭ.* D-şóra Elena Dimitriu a aninatŭ de stégŭ frumósa pantlică, ce au oferit'o fetele române din Braşovŭ rostindŭ câte-va cuvinte bine sêmţite. Preşedintele, d. Iónŭ Lengerŭ a vorbitŭ despre activitatea Reuniunei în decursŭ de 22 anĭ, amintindŭ totodată şi meritulŭ ce şi l'a câştigatŭ pentru înfiinţarea ei Braşovénulŭ Nicolae Teclu, de presentŭ profesorŭ de chemiă în Viena. Corulŭ a intonatŭ unŭ imnŭ după care d-şóra Elena Perşenarŭ a luatŭ în primire stégulŭ în numele membrelorŭ Reuniunei de cântărĭ. Séra a fostŭ convenire colegială, petrecerea a duratŭ pănă spre ḑiuă.

—0—

Proiectulŭ de lege, ce l'a presentatŭ ministru-preşedinte Tisza dietei cu privire la *prelungirea mandatului deputaţilorŭ* dela trei la cincĭ anĭ, constă dintr'unŭ singurŭ paragrafŭ, care dispune, ca legea dela 1877/8 art. 4, §. 3, 4 5) sĕ fiă astfelŭ modificată, ca deputaţii sĕ se alégă în viitorŭ printr'o dietă ce va dura cincĭ ănĭ

—0—

D-lŭ Tisza a presentatŭ totodată dietei alte patru proiecte de lege, fórte voluminóse, carĭ privescŭ *reforma administraţiunei* şi adecă: reforma comisiunilorŭ administrative, posiţiunea fişpanilorŭ (comiţilorŭ supremĭ), reforma legei comunale şi a procederei disciplinare. Se înţelege, că tóte aceste proiecte făcute în sensŭ centralisticŭ.

—0—

„Hunyad" din Deva face cunoscutŭ, că episcopulŭ calvinŭ Szasz Domokos din Cluşiu va merge la finele acestei lunĭ în Deva pentru sfinţirea organelorŭ bisericei calvine. De aici se va duce în Bârcea mică la credincioşii sĕi, cari s'au îmulţitŭ cu 13 rătăciţĭ. Totŭ în acea fóiă, într'altŭ numĕrŭ se ḑice, că îndată ce va sosi în Clusiu adeverinţa celorŭ 13 rătăciţĭ, că au trecutŭ la religiunea reformată, li se vorŭ da unŭ ajutorŭ ca sĕ'şĭ cumpere două clopote şi locŭ de cimitirŭ. — Observămŭ mai ântêiu, că biserica calvină din Deva a fostŭ românéscă, dovadă picturile de pe păreţĭ, sfinţii George, Dumitru, Neculae şi alţii, prin urmare reformaţii d'acolo suntŭ Românĭ maghiarisaţĭ. Alŭ doilea agitaţiunea religiósă se continuă şi se spriginesce chiar de autoritatea supremă a bisericei calvine. Alŭ treilea, că binele ce'i aştéptă pe rătăciţĭ, carĭ 'şĭ lapĕdă credinţa strămoşéscă, suntŭ clopotele şi îngropătórea. Bucuraţi-vĕ nouilorŭ dreptŭ-credincioşĭ!

—0—

Pentru ḑiua de 26 Noemvre n., când se va pune la votŭ în adunarea comitatului *Têrnavei-micĭ* propunerea d'a se da reuniunei de maghiarisare 10,000 fl., »Ellenzek« scrie unŭ articulŭ de fondŭ, în care nu se îndoesce despre votarea acestei sume cu însufleţire »aprópe unanimă.« Fóia cluşiană »scie«, că se află între Valahĭ şi Sasĭ „agitatorĭ nepatrioţĭ«, carĭ vorŭ căuta sĕ rĕstórne propunerea, dér speră că nu vorŭ isbuti, fiindŭ că averea »inteligenţa« şi „lumina« le represintă proprietarii maghiarĭ. — Nicĭ vorbă, că »însufleţirea unanimă« esistă numai în creerii celorŭ dela »Ellenzék.« Amŭ spus'o de atâtea orĭ, că nu ne trebue »cultura şi patriotismulŭ« societăţilorŭ unguresci poreclite de »cultură«, şi cu tóte astea nu ne slăbescŭ cu »dragostea«. Ce încăpăţinare!

Patrioţĭ patentaţĭ.

All' zu viel ist ungesund! Unii ómenĭ mergŭ aşa departe cu patriotismulŭ încâtŭ, sĕ nu luămŭ îndeşertŭ sântulŭ cuvêntŭ „patriotismŭ«, ne prinde gréţă! E bine decĭ, ba ne este datorinţa a localisa epidemia şi ai scuipa pe astfelŭ de ómenĭ.

Nu ne demitemŭ la o mai detaiată determinare a patriotismului, căcĭ astăḑĭ, din graţia compatrioţilorŭ nostrii, amŭ ajunsŭ deja acolo încâtŭ, unŭ omŭ bine simţitorŭ, consciu de demnitatea, drepturile şi datorinţele sale, pe lângă tótă bună-voinţa, în d'ale patriotismului nu se sciă orienta. Ne vorŭ arăta-o şi demonstra-o însĕ câtŭ se póte de eclatantŭ acei patrioţĭ patenţĭ, a cărorŭ modelŭ de patriotismŭ mĭ-amŭ ţinutŭ de datorinţă a-lŭ presenta onoratului publicŭ cetitorŭ.

Ne va fi în recentă memoriă protestulŭ falnicŭ şi cu multă emfasă alŭ unui jude dela tribunalulŭ regescŭ din Oradea-Mare N... Românŭ de origine, — după cum mărturisesce însuşĭ rĕdicatŭ în colónele unui ḑiarŭ Kosutianŭ din Oradea (sicŭ! pentru că pentru d-sa şi semenii d-sale nu esistă ḑiare românescĭ în care sĕ-şĭ pótă revela marele patriotismŭ şi sciinţa care-i umflă creerii!!, avisŭ celorŭ, carĭ caută gunóiele redacţionalĭ unguresci!!) in contra pretinsei »irredente române« (?). Protestéză în contra aceleia susŭ şi tare, ca Românŭ (?), ca patriotŭ, şi mai sciă bunulŭ Dumneḑeu încă în ce calitate... Ce e mai caracteristicŭ, sĕ obtrude d-lŭ N.. de interprete şi tălmăcitorŭ alŭ opiniunei Românilorŭ »mai bine simţitorĭ,« „mai lealĭ« (Ia wir kennen unsere Pappenheimer!) Deus ex machina. Décă nu era »irredenta,« nu era protestulŭ şi despre d-lŭ N.... nu mai scia nimenĭ, că e Românŭ; ba unii, carĭ îlŭ cunoscéu în persónă se mirară multŭ, că d-sa e deodată Românŭ, deórece nu l'au auḑitŭ nicĭ odată vorbindŭ românesce... (póte va fi numai nascutŭ Românŭ?); se mirară şi adecă ne mirarămŭ toţĭ însĕ de aceea, cum de d-sa, ca unulŭ care a ruptŭ tóte legăturile sociale cu Românii, s'a simţitŭ în dreptŭ a-şĭ ridica vocea în numele conaţionalilorŭ sĕi? Séu de unde acele lecţiunĭ de patriotismŭ? Ce e mai multŭ însĕ, de unde aceea órbă cutezare de a trage la îndoiélă sêmţulŭ patrioticŭ alŭ unora dintre inteligenţii românĭ, pe carĭ nu-i cunósce, nu traiesce în societatea lorŭ, nu comunică cu ei, nu le cunósce relaţiunile, convingerile lorŭ, c'unŭ cuvêntŭ nu are nimicŭ, nimicŭ comunŭ cu ei??!

Nu ni-a fostŭ însĕ intenţiunea a ne ocupa în aceste ordurĭ directŭ cu patentatulŭ patriotŭ N..... de óre ce de multŭ a trecutŭ în castrele străine.... sĕ-i fiă de bine! *Protestămŭ însĕ sĕrbătoresce şi categoricŭ în contra astorfelŭ de abusurĭ comisĕ pe conta nóstră, respingemŭ şi deviămŭ orĭ ce învinuirĭ venite din partea unorŭ ómenĭ ca N... et. comp*! *Naţiunea română nu cunósce iridentismulŭ, aşadară nicĭ nu are lipsă a lupta în contra unorŭ nălucirĭ, în contr'a unorŭ idei fixe, carĭ nu se potŭ concepe de câtŭ în creerĭ smintiţĭ. Cu deosebire protestămŭ în contra acusărilorŭ nedrepte făcute în contra iteliginţei române, care nu-lŭ recunósce pe D-sa şi pe semenii D-sale de interpreţii sentimentelorŭ şi convingerilorŭ sale!!!*

Noi cugetamŭ a fi trecutŭ la ordinea ḑilei preste acelŭ ridiculosŭ pretestu în contra căruia ni-amŭ vĕḑutŭ constrînşĭ a ne ridica vocea acuma şi care nu-lŭ merită! Ce sĕ veḑi însĕ? Astăḑĭ unŭ domnŭ advocatŭ umblă pe stradele Beiuşului şi pe la locuinţele Românilorŭ din casă in casă, cu o cólă de subscriere în care din porunca vicecomitelui (sĕ ḑice) provócă pe Românĭ, prin subscrierea numelui a pretesta în publicŭ în contra »irredentei« române!! Pănă în momentulŭ ce scriemŭ aceste ordurĭ, afară de d-lui mai e subscrisŭ încă unŭ advocatŭ. Acestĭ doi d-nĭ advocaţĭ (ḑicŭ, că şi ei suntŭ Românĭ —) au mersŭ decĭ cu patriotismulŭ şi mai departe decâtŭ d-nulŭ N.... »höher Peter!« Grăbimŭ, decĭ încă póte înainte de a li se umplea cóla (ce anevoie credemŭ)... 'a ne lămuri niţelŭ asupra grandiósei opere ce cugetă a fi conceput'o d-lorŭ.

Mai întâiu trebue sĕ scimŭ, cine sunte-ţĭ D-vóstră? Vĕ aşigurămŭ însĕ, că biografia nu v'o facemŭ, ba şi numele e superfluu a vi-lŭ scrie, căcĭ vĕ cunóscemŭ de pe pene!!

Marele, adecă patentatulŭ patriotŭ, auctorulŭ acelei cóle dreptŭ, că s'a înfăşiatŭ în făşii românescĭ dér dênsulŭ, dreptŭ rĕsplată pentru mama care l'a născutŭ, nicĭ sĕ rogă nicĭ vorbesce româneşce, nu comunică cu Romanii, ḑiarŭ românescŭ nu cunósce, casina română şi în genere societăţile Românilorŭ nu le cercetéză etc. etc. Celalaltŭ d-nŭ din contra tóte le face, cercetéză biserica română (odată în anu?) vorbesce rumânesce, cetesce

ḑiarele nóstre, e membrulŭ casinei române, ba şi cercetéză din când în când societatea Românilorŭ (? mai bine nu ar face-o....) însĕ ambii de odată suntŭ şi întru tóte adepţii domnilorŭ compatrioţĭ adecă, unulŭ e cu „doui banĭ în trei pungĭ“ celalaltŭ e în dóuĕ pungĭ cu trei banĭ“ (sapienti satis!!) pardonŭ! ĕstŭ din urmă e totodată „ujdondász“ulŭ.

Marele, adecă patentatulŭ patriotŭ, autorulŭ acelei cóle, dreptŭ, că s'a înfăşatŭ în făşii românescĭ, dér dênsulŭ, dreptŭ rĕsplată pentru mama care la născutŭ, nicĭ se rógă nicĭ vorbesce românesce, nu comunică cu Românii, ḑiarŭ românescŭ nu cunósce, casina română şi în genere societăţile Românilorŭ nu le cerceteză etc. etc. Celalaltŭ domnŭ din contră tóte le face, cerceteză biserica română (odată pe anŭ?) vorbesce românesce, cetesce ḑiarele nóstre, e membrulŭ casinei române, ba şi cerceteză din când în cand societatea Românilorŭ (? mai bine nu ar face-o.....) însĕ ambii dtodată suntŭ şi întru tóte adepţii domnilorŭ compatrioţĭ adecă unulŭ e cu „duoi banĭ în trei pungĭ“ celalaltŭ e „în douĕ pungĭ cu trei banĭ“ (sapienti satis!!) pardonŭ! ĕstŭ din urmă e totodată „ujdondász“ulŭ ḑiarului amintitŭ din Oradea, de altmintrelea ambii advocaţĭ de profesiune!

Aceştĭ doi domnĭ vinŭ astăḑi a dascăli pe Românĭ în patriotismŭ, vinŭ a provoca pe Românĭ sĕ-şĭ arate patenta!! Curiosŭ lucru! Ḑicŭ d-nii advocaţĭ: a-ţĭ auḑitŭ D-vóstră (adecă noi Românii!) despre proclamaţiunea „irredentei“ române? In aceea se ḑice, că Românii suntŭ apăsaţĭ şi maltrataţĭ, jigniţĭ în drepturile lorŭ, ...ite de Dḑeu şi împĕrăţiă, au sĕ-şĭ rĕsbune asupra asupritorilorŭ lorŭ cu focŭ şi dinamită! Acésta esprimă mare neîndestulire, mare nelinişce, acésta póte a ajunsŭ în sferele mai înalte ba chiar şi la tronŭ... (se póte, dér noi Românii suntemŭ de vină?) şi acuma sĕ vorŭ fi cerêndŭ unele desluşirĭ.... Veniţĭ decĭ sĕ desminţimŭ tóte cele ḑise în proclamaţiune, sĕ ḑicemŭ, că tóte suntŭ născocirĭ, suntŭ ticăloşii. Se arătămŭ, că suntemŭ îndestuliţĭ, fericiţĭ (ca în raiu) şi mai pe susŭ de tóte, că suntemŭ bunĭ adecă patentaţĭ patrioţĭ!!

Nicĭ mai multŭ nicĭ mai puţinŭ: „haid' sĕ batemŭ doba patriotismului pentru unŭ bunŭ rebach“!!

Mai trebue la acestea comentarŭ? Vedemŭ prin asta d-lorŭ advocaţĭ, decĭ nicĭ nu vomŭ comenta mai multŭ!! Dechiarămŭ însĕ şi acum din nou, de bunăvoiă şi neprovocaţĭ, că: noi irredentă română nu cunóscemŭ, (una la mână) noi Beiuşienii, în special proclamaţiunea irredentei nu-o am vĕḑut (a doua la mână) şi a treia: noi în legătură cu irredenta nu suntemŭ. Românii nu cunoscŭ acei ...acĭ, pe carĭ şi-i închipuiesce o négră consciinţă! A sositŭ însĕ timpulŭ prevestitŭ nu de multŭ de marii noştrii Românĭ“ când trece omŭ (Românŭ) pe lângă omŭ (Ungurŭ) şi nu sĕ cunoscŭ, dér pentru aceea, *drepturile nóstre ne vomŭ lupta ale recăştiga cu legale mijlóce, Românĭ suntemŭ, Românĭ vomŭ fi, limba, naţiunea şi patria nóstră, —bine sĕ fiă însemnatŭ!—nu că o părăsimŭ ci o vomŭ apăra, ca şi până acum, déca trebue, cu braţele şi sângele nostru!*

Patriotismulŭ Românului e probatŭ prin seculĭ şi astăḑi nu mai avemŭ lipsă de contestarea aceluia!

Respingemŭ decĭ cu adêncă indignaţiune astfelĭ de făscălirĭ şi provocărĭ!

Prin acestea totodată atragemŭ atenţiunea onor. publiculŭ românŭ în genere şi în specialŭ atenţiunea celorŭ din Beiuşiu şi giurŭ asupra astorfelŭ de bazaconii. Atragemŭ atenţiunea Vóstră Fraţĭ Românĭ sĕ nu vĕ lăsaţi a Vi sĕ păta bunulŭ nume şi buna convingere prin astfelŭ de proteste caraghióse!

Er D-vóstră d-lorŭ advocaţĭ şi patentaţĭ patrioţĭ, ...că vĕ temeţĭ de „nălucĭ“ daţĭ în aerŭ după ele, iscăliţi mii de proteste din vêntŭ, dér pe alţii nu-i smintiţĭ. ...ţi bine primiţĭ unŭ sfatŭ prietinescŭ: Omenĭ mai independenţĭ ce sunteţĭ ca advocaţĭ, grijiţĭ de procesele ce v'au încredinţatŭ şi promovaţĭ binele şi bunăstarea acestei naţiunĭ, care va născutŭ, va crescutŭ şi va datŭ pâneace mâncaţĭ D-vóstră şi copii D vóstră!! Séu decă vĕ ţineţĭ „patenta,“ ţineţi-o, fericiţi-vĕ cu ea, dér nouĕ ne daţĭ bună pace! Cu deosebire bine sĕ vĕ însemnaţĭ D-vóstră şi ...ţi ca D-vóstră, că Românii de „procatori nechiămaţĭ n'au lipsă! Potentaţĭ şi la lună nu ne pasă, dér mai în numele D-vóstră!!

In fine încă odată, pe voi fraţilorŭ români din Beiuşiu cu multă căldură Vĕ facemŭ atenţĭ la starea socială şi starea politică nespusŭ de miserabilă (De astădată ...ḑisŭ numai în parantesă: sciţĭ prea bine că unŭ ...făraşelŭ şi „horendumdictu“ unŭ rectorŭ calvinŭ ţine ...regŭ cerculŭ Beiuşului în terore!!) la care a-ţĭ ajunsŭ, adecă înşi-vĕ vĕ a-ţĭ creat'o prin conducerea astorfelŭ de patrioţĭ patentaţĭ şi în parte şi prin a acelorŭ carĭ sĕ ...ŭ de partida numită: „nicĭ în clinŭ nicĭ în mânecă...“ ...e destulŭ sĕ fimŭ Românĭ, ci trebue sĕ fimŭ energicĭ Românĭ, activĭ Românĭ, Românĭ şi cu ambiţiă naţională!! aşa sĕ fiă!!

Prigonirĭ pentru pretinsa „Irredentă“

Lugoşiu, 18 Noemvre 1885.

Onorate D-le Redactorŭ! Comedia inscenată de puternicii ḑilei în timpulŭ mai din urmă contra Românilorŭ din acéstă ţéră, pentru presupusa »Irredenta română«, precumŭ şi góna formală pornită — din incidentulŭ acesta, câtŭ şi în urmarea svonului făcutŭ de foile patriotice din capitală şi provinciă ca şi cum finis Hungariae s'ar fi apropiatŭ — contra cărturarilorŭ românĭ de prin oraşe şi sate, nu numai, că nu a încetatŭ, ba e încă în curgere — după cum ne asigurase mai dăunăḑi vice-comitele Iakaby în adunarea municipiului Caraşiu-Severinŭ — şi după cum ne probéză casulŭ mai recentŭ din Lugoşiu, pe care îmĭ iéu voia a vi-lŭ descriă aicĭ:

La 12 l. c. d-nii învĕţătorĭ dela scóla română gr. or. din locŭ: Gasparŭ şi Moldovanŭ au fostŭ citaţĭ înaintea tribunalului, fiindŭ în prepusŭ, că stau în legătură cu imaginaţii »Irredentiştĭ românĭ.« Şi anume acestŭ prepusŭ venea de acolo, că amintiţii d-ni învĕţătorii zeloşi de progresulŭ învĕţămêntului nostru, alergară spre a lua parte la adunarea generală a învĕţătorilorŭ poporalĭ românĭ din diecesa gr. or. a Caransebeşiului ţinută estŭ-timpŭ în luna lui Septemvre în oraşulŭ Orşova. Şi că de aicĭ — după finirea şedinţelorŭ — în societatea mai multorŭ învĕţătorĭ au făcutŭ o escursiune şi peste hotarŭ în România până la Turnu-Severinŭ, cu scopŭ de a visita şi vedé monumentele istorice — şi de mare însemnătate pentru némulŭ nostru — ce se află în apropierea acestui oraşŭ.

Guvernanţii noştri, carĭ acuma nu mai sciu în ce chipŭ sĕ ne mai amăréscă ḑilele şi aşa destulŭ de amărite, au adusŭ îndată în combinaţiă strînsură învĕţătorilorŭ românĭ din Orşova şi escursiunea lorŭ la Turnu-Severinŭ cu inmaginata „Irredenta română« şi, în credinţa, că au pusŭ mâna pe culpabilii trădătorĭ de patriă, tragŭ în judecată pe cei doi învĕţătorĭ.

Presentându-se acestia înaintea tribunalului judele, investigatorŭ „Vi-g«, care mai dăunăḑĭ totŭ în afacerea „Irredentei« a făcutŭ unŭ ocolŭ prin comitatŭ călcândŭ mai multe case române, dér fără nicĭ unŭ succesŭ, ie cu amintiţii d-nĭ învĕţătorĭ unŭ protocolŭ mai lungŭ, ca o ḑi de véră, punêndu-le felŭ de felŭ de întrebărĭ ca de pildă: Pentru ce au fostŭ la Orşova? Cu ce scopŭ şi ce au făcutŭ acolo? Pentru ce s'au dusŭ la Turnu-Severinŭ, la alŭ cui indemnŭ şi cu ca intenţiunĭ? Cine i-a condus, ce au făcutŭ acolo şi cât au petrecut? Fost'au cu cineva în legătură, au cunoscutŭ pe cineva, unde s'au datŭ josŭ, la masă cine a luatŭ parte şi ce au vorbitŭ? şi alte multe flécurĭ.

Inculpaţii, se înţelege, că după tóte aceste întrebărĭ au descrisŭ lucrulŭ după cum aievea s'a întêmplatŭ amintindŭ: că la propriulŭ indemnŭ au făcutŭ şi escursiunea la Turnu-Severinŭ, fără lécŭ de prepusŭ, că vorŭ fi traşĭ în cercetare şi fără altŭ scopŭ, decâtŭ de a vedé monumentele antice.

Cu buḑele umflate, d-lŭ jude investigatorŭ încheiă protocolulŭ, neputêndŭ documenta nicĭ o culpabilitate, ér cei acusaţĭ, plinĭ de amărăciune, se depărtară cu o esperienţă mai multŭ, că cum suntŭ tractaţĭ în ţéră adevĕraţii patrioţĭ. — »O tempora! o mores!« grele vremurĭ amŭ ajunsŭ, încâtŭ nicĭ unŭ pasŭ sĕ nu mai pótă face cărturarii noştrii, de téma ca sĕ nu fiă traşĭ în cercetare, ca agitatorĭ, trădătorĭ de patriă şi mai sciă D-ḑeu ce!

Dér îi asigurămŭ pe guvernanţii noştri, şi istoria li-e dovadă, că mai bunĭ patrioţĭ decâtŭ Românii nicĭ n'au esistatŭ vreodată.

Pe când voescŭ a încheia acéstă scrisóre, *unŭ altŭ cărturarŭ română e trasŭ în cercetare, ca agitatorŭ.* Vice-comitele Iakafy saltă şi se bucură, că singurŭ a pusŭ mâna pe corpus delicti a unui „daco-romanistă« séu în timpulŭ mai nou »Irredentistŭ« după cum le place a ne porecli; étă casulŭ:

Pictorulŭ românŭ d-lŭ Hojda de origine din Marmaţia, dér de mai multŭ timpŭ domiciliatŭ în locŭ terminândŭ pictura unui tablou, ce represêntă pe nenitatulŭ nostru bardŭ naţionalŭ *Andreiu Mureşianu*, astăḑĭ îlŭ espusese trecĕtorilorŭ spre vedere în galantarulŭ unei prăvălii. Vice-comitele Iakabfy trecêndŭ pe acolo şi privindulŭ îndată a aflatŭ în nevinovatulŭ tablou cause de agitare şi l'a confiscatŭ numai decâtŭ, ducându-lŭ cu sine, ér pe autorulŭ tabloului d-lŭ Hojda la şi trasŭ în cercetare ca pe unŭ agitatorŭ.

Pertractare decurge şi când Vĕ scriu aceste şire, despre alŭ cărei resultatŭ nu voi întrelăsa de a nu Vĕ raporta!

Primiţĭ asecurările deosebitei stime ce Vĕ păstréză —*borgouanulŭ*.—

Adunarea generală

a Reuniunei femeilorŭ române din Braşovŭ ţinută în 7 (19) Noemvre a. c.

(Raportŭ specialŭ).

Conformŭ invitaţiunei făcute se întruniră membrele Reuniunei la 3 óre după prânzŭ în sala de desemnŭ a gimnasiului românŭ. După formalităţile indatinate pentru deschiderea adunării se ceti raportulŭ comitetului de pe anulŭ espiratŭ, din care reproducemŭ aicĭ momentele mai însemnate:

1. Intre membrele Comitetului s'au făcutŭ duoe schimbărĭ şi adecă: Strămutându-se d-na Efrosina G. Ionŭ, preşedinta Reuniunei, la Sibiiu ea a fostŭ substituită până la acéstă adunare de d-na Maria Alexi, mai departe strămutându-se membra Comitetului, d-na Veturia Neagoe cu totulŭ din Braşovŭ s'a înlocuitŭ prin d-na Maria Zănescu, pe basa voturilorŭ obţinute la alegerea Comitetului de acum trei anĭ.

2. Averea reuniunei a ajunsŭ la cifra de 40,147 fl. 28 cr. v. a.

3. Veniturĭ accidentale a avutŭ Reuniunea în anulŭ acesta: a) dela balulŭ datŭ în Ianuarie în sumă de 72 fl 85 cr. şi 10 francĭ; b) dela petrecerea arangiată de Comitetŭ pentru vênḑarea unorŭ obiecte lucrate de multŭ timpŭ de fetiţele dela şcóla Reuniunei în sumă de 72 fl. şi 90 cr. v. a.

4. Conformŭ conclusului luatŭ în adunarea trecută s'a introdusŭ lucru de mână şi în clasele I., II. şi III., care până acum era numai în clasele IV. şi V.

5. Constatându-se necesitatea absolută de a da instrucţiunei fetiţelorŭ nóstre o estindere mai mare atâtŭ în sciinţa câtŭ şi în lucru de mână, pentru ca fetiţele române sĕ nu fiă silite a merge la scóle streine, ci sĕ urmeze în scóla română, pentru ca sĕ capete educaţiune potrivită firei românescĭ s'a vĕḑutŭ Reuniunea silită a decide în adunările trecute reducerea respective detragerea subvenţiunilorŭ, ce le dedea pe la alte scóle afară din Braşovŭ. Adaugemŭ şi aceea, că Reuniunea s'a vĕḑutŭ silită a lua astfelŭ de disposiţiunĭ şi din causă că trecêndŭ fetiţele nóstre pe la alte scóle, după ce absolvă 5 clase la noi, la scólele străine se primescŭ din causa limbei de propunere abia într'a 3 s'au într'a 4 clasă; unŭ singurŭ casŭ, că o elevă a fostŭ primită în clasa VI la o scólă străină. Acéstă împrejurare a contribuitŭ apoi, că elevele nóstre înainte de a absolva la noi se duceau la scóle străine şi clasele IV şi V subvenţionate de Reuniune rĕmânŭ depopulate — prin urmare Reuniunea sprijinindŭ alte scóle afară din Braşovŭ are la reşedinţa sa o scólă puţinŭ frecventată. Afară de acesta multe şi varie au fostŭ motivele pentru conclusele relative la subvenţiunĭ. Faţă de acéstă împrejurare comitetulŭ raporteză, că lucrulŭ este în curgere şi se facŭ pregătirile necesare pentru de a corĕspunde concluselorŭ luate în privinţa estinderii învĕţămêntului. Aceste suntŭ punctele mai însemnate din reportulŭ comitetului, carĭ s'au luatŭ spre sciinţă.

Din cele ce s'au pertractatŭ mai departe în adunare de însemnătate suntŭ:

a). Alegerea comitatului. Espirândŭ mandatulŭ comitetului, care se alege pe trei anĭ, s'a procesŭ la alegerea unui nou comitetŭ. Numele membrelorŭ alese s'au publicatŭ deja în Nr. din 10/22 Noemvre alŭ „Gaz. Trans.« Constituindu-se comitetulŭ în faţa adunărei s'a proclamatŭ de presidentă d-na Maria Săcăreanu, care dela întemeierea Reuniunei şi-a câştigatŭ marĭ merite pentru prosperarea ei.

b) Propunerea d-nei presidente de a întemeia o scólă profesională de fete, în care sĕ înveţe elevele meserii femeescĭ şi economia casnică, o propunere, care de altcum specifică mai de aprópe instrucţiunea în lucru de mână, atinsă în punctulŭ 5 din raportŭ, s'a încredinţatŭ comitetului nou alesŭ. Din desbaterile şi discusiunile, carĭ au avutŭ locŭ în şedinţa se vede viulŭ interesŭ, ce-lŭ au membrele pentru atingerea scopului ce-lŭ urmăresce Reuniunea.

Dr. P.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

SLIVNIŢA, 31 Noemvre. — (Scirea „Agenţiei Havas“.) Se semnaléză retragerea armatei sêrbesci. Numai unŭ corpŭ sêrbescŭ a rĕmasŭ în direcţiunea Solincei. Sêrbii au părăsitŭ Breznikulŭ, care a fostŭ reocupatŭ de Bulgarĭ. E probabilŭ că retragerea Sêrbilorŭ este pricinuită prin imposibilitatea d'a se provisiona pe şoséua Ţaribrodului, deórece Bulgaria a tăiatŭ cu totulŭ comunicaţiunea prin aceea, că aḑĭ au ocupatŭ fără resistenţă Dragomanulŭ. E probabilŭ, că armata bulgară concentrată la Slivniţa se află în marşŭ înainte.

BELGRADŬ, 22 Noemvre. — (Scirea „Lloydului.“) Tóte corpurile sêrbescĭ s'au unitŭ. Se ḑice, că ofensiva va începe neîntârḑiatŭ.

BELGRADŬ, 22 Noemvre. — Lesjanin respinse pe Bulgarĭ la Lom-Pălanca, Fortăréţa Vidinului este împresurată de Sêrbĭ, esceptionândŭ partea dinspre Dunăre a Vidinului.

CONSTANTINOPOLŬ, 23 Noemvre. — Conferinţa a hotărîtŭ; ca în Rumelia ostică sĕ se trimétă, unŭ comisarŭ alŭ Porţii şi sĕ se numéscă delegaţĭ streinĭ, carĭ sĕ esamineze dorinţele Rumelioţilorŭ.

CONSTANTINOPOLŬ, 22 Noemvre. — Telegrama Porţii către prinţulŭ Alexandru ia la cunoscinţă supunerea acestuia şi promite că o va întrebuinţa pentru încetarea ostilităţilorŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 28 Noembre st. n 1885

Rentă de aurŭ 4%	97 60
Rentă de hârtiă 5%	89 95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109. —
Bonurĭ rurale ungare	102.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	102 75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102 75
Bonurĭ cu cl. de sortare	102 75
Bonurĭ rurale transilvane	102.50
Bonurĭ croato-slavone	102 -
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97.60
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118 70
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	121.10
Renta de hărtiă austriacă	81 95
Renta de arg. austr.	82.40
Renta de aurŭ austr.	108 65
Losurile din 1860	139 70
Acţiunile băncel austro-ungare	862 —
Act. băncel de creditŭ ung.	286.75
Act. băncel de creditŭ austr.	282.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 98
Napoleon-d'orĭ	10.00
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.80
Londra 10 Livres sterlinge	125.80

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 11 Noemvre st v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	84	85
Renta rom. amort. (5%)	$87^1/_2$	$88^1/_2$
» convert. (6%)	81	84
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	29	31
Credit fonc. rural (7%)	98	100
» „ „ (5%)	82	83
» » urban (7%)	92	94
» » » (6%)	—	—
» » » (5%)	76	78
Banca naţională a României	1000	1040
Ac. de asig. Dacia-Rom.		
« » » Naţională		
Aurŭ	16.45	—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 19 Noembre st. n. 1885

Bancnote românescĭ	Cump.	8 40	Vênd.	8 45
Argint românesc	»	8.35	»	8 40
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	10.—
Lire turcescĭ	»	11.32	»	11.40
Imperialĭ	»	10.17	»	10.25
Galbenĭ	»	5.91	»	5.96
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	121.—	»	122.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoí a se abona la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anuluĭ 1885 prin urmare potŭ să aibă colecţiunea completă.

ADMINISTRAŢIUNEA „GAZ. TRANS.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persόne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5 00	7.45	—
Predealŭ (	—	9 45	12.50	—
(	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ (	—	10.44	2.27	—
(	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra (	10.29	1.30	8.01	—
(	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9 05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9 48	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu (	5.56	5 58	12.59	—
(	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mezŏ-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.05
(	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 5[illegible]	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10 50	—
(	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1 45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.4[illegible]	7.29	9.11	11.4[illegible]
P. Ladány	1.44	5.21	8 27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.0	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu (	—	10 0[illegible]	5.05	6.43	—
(	12 0[illegible]	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
(	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	-	1.56	6.40
Sighişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5 30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
(	—	5 3	—	-	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6 32	—	—	3.23
(	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.4[illegible]

Nota: Orele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4 27
Vinţulŭ de josŭ	12 20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5 41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicica	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3 50	—	7.41
Zam	4 25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9 29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6 14	10 23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8 10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 5[illegible]
(	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok	11.02	3.44	11 40
	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3 37	7 53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	--	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7 14	—	9.28
Gurasada	7 43	—	9.56
Ilia	8 01	—	10.17
Branicica	8 21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10 10	—	12.24
Şibotŭ	10 43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.34

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2 18	9 13
Orczifalva	7.38	2.36	9 25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Haţegŭ	7 53	1.19	3.49
Pui	8 46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4 04	6.[illegible]

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5 00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.03	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6 53
Aradulŭ nou	7 40	2.54	7.24
Aradŭ	7 50	3.10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6 49	9 33	5 28
Baniţa	7 27	10 14	6.08
Crivadia	8 06	10 54	6.4
Pui	8.50	11 [illegible]7	7 35
Haţegŭ	9.31	12 17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10 53	1,35	9.15

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.